

Angajoqqaat siulluttarneq pillugu paasinnittaasiat iliuuseqartarnerallu

Kalaallit Nunaat nunarsuarmi nunat siullunnermik ajornartorsiuteqarnerpaat ilagaat.
Ilisimatusaatigalugu suliap nutaap takutippaa ilaqtariinnut qanoq sunniuteqartarnersoq

Kalaallit Nunaanni Inuit akornanni siulluttarneq nunarsuarmi qaffasinnerpaat ilagaat. Kalaallit meerartai inuunerminni siusissumik siulloqqaakkajuttarput, missilorneqaporlu kalaallit meerartaanit tamanit 9-14%-it silluut sakkortunerusumik atortarpaat, ataavartumik maqisoornermik taaneqartartoq.

Siulluttarneq tusaasinnaajunnaarnermik kiisalu ilikkarsinnaassutsimut ilisarsiniarnikkullu ineriartornermut annikillinerannik kinguneqarsinnaavoq. Aammattaaq misissuinerit takutippaat, siullunnerit inuunerup pitsaussusaata appiarneranik kinguneqarsinnaasoq - taamaattorli misissuinerit taakku pingarnermik inuiqatigiinni eqimattakkaani Kalaallit Nunaannisuulli annertutigisumilli silluuteqarneq ajortut akornanni ingerlanneqarput.

Ilisimatusarnikkut suliniummi "Forældres opfattelse og håndtering af mellemørebetændelse i Grønland"-imi siunertaasoq tassaavoq, paasiniassallugu qanoq qitornaqarluni siulluttaqattaartartumik ilaqtariit inuunerannut qanoq sunniuttarnersoq. Kalaallit Nunaanni pingasunik assigiinngitsuni angajoqqaanut qitornaminnik siulluttaqattaartartunik arlalinnik apersuinerit ilisimatusarnermut tunuliaquaapput. Angajoqqaanik 27-inik qitornaminnik siulluttoortartunik 16-ileriarluni apersuisoqarpoq.

Ilisimatusarnermi paasineqarpoq, ilaqtariit meeqqanik siulluttartuutillit *tamarmik* sunnertittartut - annertuumillu sunnertittarlutik. Angajoqqaat amerlasuut imminnut pisuutittarlutik aammalu qitornatik uteqqiattumik siulluttarnerisa malitsigisaanik kanngusuttarlutik ersersippaat, naak angajoqqaat qitornaasa siulluttarnerannik paasinninnerat nakorsat ilitsersuinerannit nassuaanerannillu aallaaveqaraluartoq. Angajoqqaat ilaat imminnut pisuutillutilu kanngusuttarput, kingunerisaanik inoqatiminnt imminnut mattuttarlutik. Taamatuttaaq angajoqqaat amerlasuut siulluttoortarnerup malitsigisaanik qitornaasa nappaateqaleratarsinnaanerannut naleqqiullugu ineriartornerat siunissaallu pillugit ernumassuteqarlutik ersersippaat.

Kalaallit Nunaanni siulluttarneq taamaalilluni siusinnerusukkut atuakkanit pioreersuniit ersersinneqareersuniit naleqqiullugu allanik kinguneqarnerungaatsiarsinnaavoq. Arlariaanik ajornartorsiutinit sunnivigeqatigiinneq pineqarpoq, matumani imminut pisuutinnej, kanngusunneq inoqatinullu imminut mattunnej ilaqtariinnut eqqugaasunut ersarissumik ajornartorsiutaallutik.

Siulluttarneq pillugu angajoqqaat paasinnittarnerannik ilisimasat oqaloqatigineqarnerallu nakorsiartitsisartut katsorsaanermut periusissaannut toqqaanissaannut kiisalu inuaqtigiiit peqqissusaat siammasissamik takullugu aalajangiisussanut pingaaruteqarpoq.

Ilisimatusarneq nunat tamalaat atuagassiaanni "International Journal of Pediatric Otorhinolaryngology"-mi saqqummersinneqarnikuuvuoq.

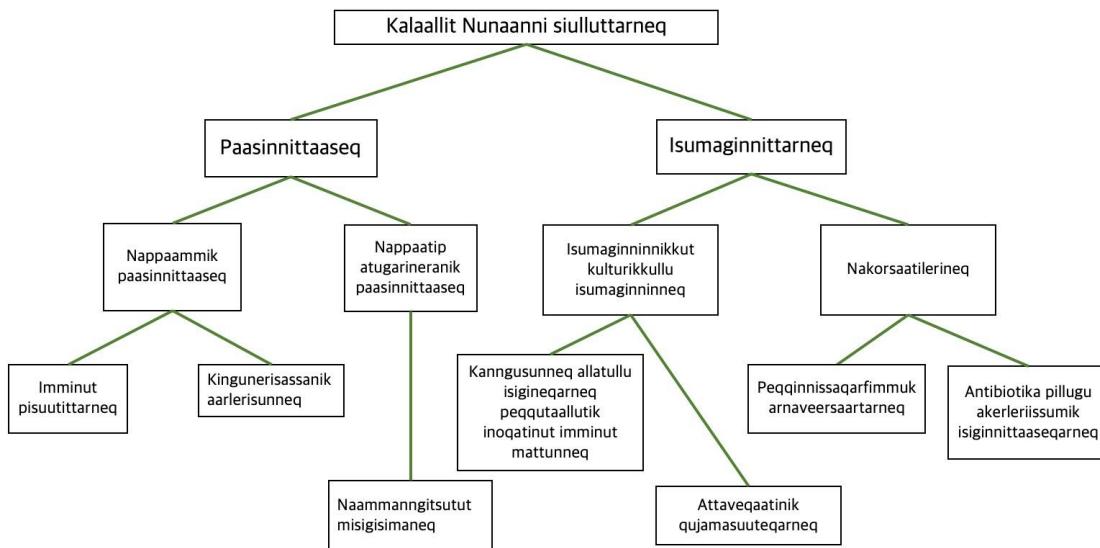
Suliniut Kalaallit Nunaanni Ilisimatusarnermut Siunnersuisoqatigiinnit Ph.d.-nngorniarluni ilisimatuutut ilinniarneq aqqutigalugu aningaasalersorneqarpoq.

Ilisimatusarnermit issuakkat toqqakkat:

"Siusinnerusukkut illoqarfimmi aaqqissuussisoqaraangat, soorlu assersuutigalugu timersortarfimmi, ilaasarnikuuvugut. Kisiannili aaqqissuussanut taamaattunut ilaassaarnikuuvugut, aamma nalliuattoqaraangat kaffisortitsisoqaraangallu ilaassaarnikuulluta. Amerlanertigut kisimiinnerusarpugut. Nalungnilarami inuit allat akornaniilerutta meeqqat siutai tipinnerartuaannassammassuk. Siutai salinngisaannarakkit?"

"Naggataatigut anaanaanerluttutut, angajoqqaajunerluttutut misiginartarpooq Eqqortumik iliorpunga, sooruna napparsimaniinnalertoq? Taamannak eqqarsartoqalertarpooq. Uagut pisuussutigivarput, naak immaqa taamaanngikkaluartoq, naluara".

"Sunnertinnarersuaarpa, atugarpullu artornaqimmat qasusorujussusarattalu qaqtigoortumik misigisimasarpugut pilluartorujussuulluta. Aamma ulloq unnuarlut qiasumik tusaasaratta, taamaammat nuannaarnermik misigisimanissaraluamut sunnertinnarpooq malitsigisaanillu ilaqtariit tamarmik sunnertissutigisarpaat taamaasillatalu aliasoruiussualertarluta."

Allatoq Malene Nøhr Demant, nakorsaq, ph.d

mnde@regionsjaelland.dk / mnde@peqqik.gl, tlf. +45 30 24 14 25

Najocqutaq: Malene Nøhr Demant, Christina Viskum Lytken Larsen og Preben Homøe, *Parental perceptions and management strategies for otitis media in Greenland*, International Journal of Pediatric Otorhinolaryngology, Nov 2019; 126